

KPI 1: DMP

Open Science

Uitwerking van de indicator in FRIS

In deze fiche wordt beschreven hoe de KPI 1 "DMP", zoals gedefinieerd in de KPI-nota van de FOSB van 4/12/2020 (zie Referenties) concreet wordt gemeten op basis van de gegevens in FRIS. De eerste meting vond conform de KPI-nota plaats in 2021 voor elk van de instellingen die vallen onder het Open Science initiatief van de Vlaamse overheid (de universiteiten, de hogescholen, de instellingen voor postinitieel onderwijs, de Vlaamse wetenschappelijke instellingen, de strategische onderzoekscentra, en overige centra). Gezien in 2021 de gegevens over DMP nog niet aanwezig waren in FRIS, werden de KPI's in dat jaar door de instellingen zelf bepaald. Vanaf 2022 zal de meting wel maximaal gebeuren via FRIS. Onderstaande fiche beschrijft hoe die meting concreet zal gebeuren.

Voor de instellingen die (nog) niet aanleveren aan FRIS, wordt de KPI door hen zelf gemeten en dit maximaal conform de binnen Open Science afgesproken meetmethode.

Uit de KPI-nota van de FOSB (zie Referenties):

Wat:

Een datamanagementplan (DMP) is een document dat de in een onderzoeksproject gebruikte onderzoeksgegevens beschrijft, net als de manier waarop deze worden beheerd tijdens en na afloop van het onderzoek. Een DMP wordt doorgaans opgesteld aan de hand van een door de onderzoeksfinancier of -instelling opgestelde template. Een DMP is een 'levend' document dat doorheen de looptijd van een onderzoeksproject aan herziening of aanvulling onderhevig is. Sommige financiers vragen zowel een initieel DMP op te stellen binnen de 6 maanden na de start van het onderzoeksproject, als een finaal DMP in te dienen samen met het eindrapport van het project. Een DMP is dus doorgaans verbonden aan onderzoeksfinanciering. De kwaliteit ervan hangt af van interne ondersteuning aan de instelling en van de mate van opvolging vanuit de financier. De ondersteuning wordt geboden door de data stewards verbonden aan de instellingen - deze data stewards worden op hun beurt door (hun deelname aan) de Knowledge Hub begeleid en verder geprofessionaliseerd.

Einddoel:

De KPI stelt dat een DMP wordt opgesteld voor 100% van de nieuw gestarte onderzoeksprojecten (geheel of gedeeltelijk) gefinancierd met Vlaamse publieke middelen - tot en met 2022 zijn de financieringsbronnen beperkt tot BOF/IOF, FWO en VLAIO (enge definitie van 'Vlaamse middelen'), vanaf 2023 geldt de KPI voor alle Vlaamse onderzoeksfinanciers. Dit doel dient, afhankelijk van de nulmeting, bereikt te worden in 2025 of 2026.

Definitie KPI:

Een DMP wordt opgesteld voor 100% van de nieuw gestarte onderzoeksprojecten (geheel of gedeeltelijk) gefinancierd met Vlaamse publieke middelen - tot en met 2022 zijn de financieringsbronnen beperkt tot BOF/IOF, FWO en VLAIO (enge definitie van 'Vlaamse middelen'), vanaf 2023 geldt de KPI voor alle Vlaamse onderzoeksfinanciers.

Het 'initieële DMP' is de eerste versie van het Full DMP dat 6 maanden na de start van het onderzoeksproject wordt ingediend. Dit is NIET het applicatie DMP om project funding aan te vragen.

Verder werk aan de KPI zoals voorgesteld door de Taskforce Metrics en gevalideerd door de WG Metadata & Standaardisatie:

Vanuit de TF Metrics werd de meetwijze van de KPI verder uitgewerkt. Enerzijds werd in de lijst van de financieringsbronnen BOF/IOF, FWO en VLAIO aangeduid voor welke de opmaak van een DMP zinvol is en anderzijds werd een bijkomende variant van de KPI DMP voorgesteld, aanvullend op de reguliere KPI, m.b.t. funder compliance:

1. de KPI DMP – reguliere meting – verdere uitwerking:

Deze KPI is de policy tool en heeft betrekking heeft op alle nieuw gestarte onderzoeksprojecten (geheel of gedeeltelijk) gefinancierd met Vlaamse publieke middelen - tot en met 2022 zijn de financieringsbronnen beperkt tot BOF/IOF, FWO en VLAIO (enge definitie van 'Vlaamse middelen'), vanaf 2023 geldt de KPI voor alle Vlaamse onderzoeksfinanciers.

In de TF Metrics werd binnen de lijst van de financieringsinstrumenten van BOF/IOF, FWO en VLAIO op vraag van de stakeholders nog een verdere selectie gemaakt van enkel die financieringsinstrumenten waarvoor de opmaak van een DMP zinvol is. Zo werd ondermeer beslist om de financiering van mobiliteit en diversen, wetenschappelijke apparatuur en financiering van mandaten/aanstellingen die niet aan een specifiek onderzoeksproject gekoppeld zijn, niet mee te nemen voor de KPI DMP. Dit is dus een engere interpretatie dan de definitie zoals beschreven in de KPI-nota.

Als basis voor de lijst werden de fincodes (financieringscodes) uit FRIS gebruikt, meer bepaald de lijst van FRIS met de instrumenten, gefinancierd met "Vlaamse publieke middelen". In die lijst, werd in een bijkomende kolom (reguliere KPI-meting DMP) aangeduid welke van die financieringsinstrumenten zullen worden meegenomen in de meting van de KPI DMP.

Deze lijst met financieringsinstrumenten gebruikt voor de Open Science KPI's zal jaarlijks door ECOOM worden geupdate met het oog op de KPI-meting. Vanaf de meting in 2023 zal die update betrekking hebben op alle Vlaamse onderzoeksfinanciers, niet enkel op BOF/IOF, FWO en VLAIO.

Teller: Het aantal projecten waarvoor een initieel DMP voorhanden is.

Noemer: Het aantal projecten opgestart met Vlaamse financiering vanuit een financieringsinstrument uit de lijst met label "reguliere KPI-meting DMP" in de periode 01/11/(meetjaar – 2) tot 31/10/(meetjaar – 1) (dus in 2022 wordt gerapporteerd over het jaar 01/11/2020 – 31/10/2021).

2. de KPI DMP – variant: funder compliance

Naast de aflijning van de financieringsinstrumenten waarvoor de opmaak van een DMP zinvol is, was er ook vraag vanuit de stakeholders om bijkomend te kunnen differentiëren naar enkel die financieringsinstrumenten waarvoor een DMP zinvol is én er vanuit de financier ook een verplichting tot opmaak van een DMP wordt opgelegd.

Deze variant van de KPI is de "compliance check" en meet de mate waarin men voldoet aan de financieringsvoorwaarde om een DMP op te stellen.

Voor de meting in 2022 betekent dit concreet dat de VLAIO-financiering hier dus nog niet bij hoort aangezien er voor de betreffende periode nog geen DMP-plicht was.

Teller: Het aantal projecten waarvoor een initieel DMP voorhanden is.

Noemer: Het aantal projecten opgestart met Vlaamse financiering vanuit een financieringsinstrument uit de lijst met label "KPI-meting DMP - funder compliance" in de periode 01/11/(meetjaar – 2) tot 31/10/(meetjaar – 1).

Deze KPI-variant zal per definitie hoog zijn.

Bovenstaande KPI's kunnen naast de meting op instellingsniveau ook worden bepaald op het niveau van de funders, dat geeft dan per funder een beeld van de evolutie van de DMP-plicht.

Meting van de KPI DMP in FRIS¹ - reguliere meting:

Populatie:

Voorwaarden:	Uitwerking in FRIS:
<p><u>Volgens de KPI-nota:</u> de nieuw gestarte onderzoeksprojecten (geheel of gedeeltelijk) gefinancierd met Vlaamse publieke middelen - tot en met 2022 zijn de financieringsbronnen beperkt tot BOF/IOF, FWO en VLAIO (enge definitie van 'Vlaamse middelen'), vanaf 2023 geldt de KPI voor alle Vlaamse onderzoeksfinanciers.</p> <p><u>Volgens de TF-metrics/WG Metadata en Standaardisatie:</u> het aantal projecten opgestart met Vlaamse financiering vanuit een financieringsinstrument uit de lijst met label "reguliere KPI-meting DMP" in de periode 01/11/(meetjaar – 2) tot 31/10/(meetjaar – 1)</p>	<p>Projecten in FRIS met een startdatum die ligt in het tijdvenster 01/11/(meetjaar – 2) tot 31/10/(meetjaar – 1).</p> <p><i>Vb in 2022 wordt gerapporteerd over het jaar 01/11/2020 – 31/10/2021.</i></p> <p>met een fincode uit de lijst "FRISfincodes-Vlaamse financiering en DMP-compliance" (zie Referenties) van het jaar van de meting, met het label "reguliere KPI-meting DMP" = "Ja"</p>
Meting:	
Voorwaarden:	Uitwerking in FRIS:
<p><u>Volgens de KPI-nota én volgens TF-metrics/WG Metadata en Standaardisatie:</u> het aantal projecten waarvoor een initieel DMP voorhanden is</p>	<p>Aandeel in bovenstaande populatie met DMP-label = "DMP aanwezig", uitgedrukt in % per onderzoeksinstelling.</p>

¹ Voor instellingen waarvoor de nodige gegevens (nog) niet beschikbaar zijn in FRIS, wordt de KPI door de instellingen zelf gemeten.

Meting van de KPI DMP in FRIS ² - funder compliance meting:	
Populatie:	
Voorwaarden:	Uitwerking in FRIS:
<p><u>Volgens de KPI-nota:</u> komt hier niet voor.</p> <p><u>Volgens de TF-metrics/WG Metadata en Standaardisatie:</u> het aantal projecten opgestart met Vlaamse financiering vanuit een financieringsinstrument uit de lijst met label "KPI-meting DMP - funder compliance" in de periode 01/11/(meetjaar – 2) tot 31/10/(meetjaar – 1)</p>	<p>Projecten in FRIS met een startdatum die ligt in het tijdvenster 01/11/(meetjaar – 2) tot 31/10/(meetjaar – 1)</p> <p><i>Vb in 2022 wordt gerapporteerd over het jaar 01/11/2020 – 31/10/2021.</i></p> <p>met een fincode uit de lijst "FRISfincodes-Vlaamse financiering en DMP-compliance" (zie Referenties) van het jaar van de meting, met het label "KPI-meting DMP - funder compliance"= "Ja"</p>
Meting:	
Voorwaarden:	Uitwerking in FRIS:
<p><u>Volgens de TF-metrics/WG Metadata en Standaardisatie:</u> het aantal projecten waarvoor een initieel DMP voorhanden is</p>	<p>Aandeel in bovenstaande populatie met DMP-label = "DMP aanwezig", uitgedrukt in % per onderzoekinstelling.</p>

² Voor instellingen waarvoor de nodige gegevens (nog) niet beschikbaar zijn in FRIS, wordt de KPI door de instellingen zelf gemeten.

Tijdsdimensie:

Jaar:

Het jaar is het jaar waarop de meting betrekking heeft. Voor het jaar wordt gebruik gemaakt van de startdatum van het project. Het jaar valt hier niet samen met het kalenderjaar, maar verschuift 2 maanden en heeft betrekking op de periode van 01/11/(jaar – 1) tot 31/10/jaar.

Bv. De meting over het jaar 2021 heeft betrekking op de periode 01/11/2020 tot 31/10/2021

Nulmeting en groeitrajecten voor de KPI:

De nulmeting heeft betrekking op de periode 1/11/19 – 31/10/20 (cfr. KPI-nota, zie Referenties) en slaat enkel op projecten met financiering vanuit FWO, VLAIO, BOF en IOF.

Afhankelijk van de waarde van de nulmeting is een verschillend groeitraject met de bereiken doelpercentages voor de KPI van toepassing. Er zijn 3 verschillende groeitrajecten mogelijk (cfr. KPI-nota, zie Referenties).

Meetjaar en timing rapportering:

Het meetjaar is het jaar waarin de meting gebeurt. De eerste meting gebeurt eind april van het meetjaar.

De meetgegevens worden aan de CPOC van de instelling bezorgd samen met de achterliggende details. De instelling neemt dit cijfer op in haar Open Science jaarrapport dat tegen 15 juni moet worden ingediend. De instelling kan het meetcijfer duiden in het jaarverslag, bv. wanneer het om bepaalde redenen afwijkt van de realiteit. Als er gegevens ontbreken in de meting, kunnen die enkel worden aangevuld via FRIS zelf.

Indien gewenst kan de instelling nog tot eind mei om een update van de meting in FRIS vragen via fris@vlaanderen.be.

De meting gebeurt jaarlijks over het voorafgaande jaar. Tevens worden er updates gegeven van de metingen van de voorafgaande jaren teruggaand tot en met de nulmeting.

Bv. in 2024 wordt gemeten over jaar 2023 (periode 11/22 – 10/23) en wordt een update gegeven van de cijfers over de jaren 2022 (periode 11/21 – 10/22), 2021 (periode 11/20 – 10/21) en 2020 (nulmeting) (periode 11/19 – 10/20).

Attributen in FRIS, gebruikt voor de KPI-meting:

Attribuut	Object of classificatie	Commentaar
DMP-label	Classificatie “Project datamanagementplan” op object PROJECT	DMP aanwezig/DMP niet aanwezig
startdatum project	PROJECT	voor tijdsaspect van de meting
fincode	PROJ FUNDING	om te filteren op Vlaams gefinancierde projecten en/of financieringsinstrumenten met DMP-plicht

Meer informatie over het volledige FRIS-datamodel, de gebruikte attributen en de afgesproken businessrules is te vinden in het FRIS Vademecum (zie Referenties).

Referenties		
Lijst of document	Omschrijving	Link
KPI-nota	Mededeling aan de Vlaamse Regering van 4/12/2020 waarin de KPI's voor Open Science zijn gedefinieerd.	https://www.ewi-vlaanderen.be/sites/default/files/bestanden/5fc5f512b328e9000c0007f3.pdf
FRIS Vademecum	Naslagwerk waar informatie over het FRIS-datamodel, de gebruikte attributen en de afgesproken businessrules op een overzichtelijke manier zijn samengebracht (bedoeld voor businessmensen).	https://researchportal.be/nl/open-science
FRISfincodes-Vlaamse financiering en DMP-compliance	Dit is de lijst met fincodes van Vlaamse financieringsbronnen en wordt jaarlijks geupdated	https://researchportal.be/nl/open-science